

Naloge so objavljene tudi na spletni strani šole: (E-učenje; spletna stran Mojce Češnjear)

1. ura (ponedeljek): Piramida, prizma, utrjevanje
2. ura (sreda): Piramida, prizma, reševanje besedilnih nalog
3. ura (četrtek): Pravilna tristrana piramida
4. ura: (petek) Pravilna 3- strana piramida, utrjevanje

1. ura (interaktivne vaje in reševanje nalog) Piramida, prizma, utrjevanje

a. Ponovitev znanja o prizmah:

- pojdi na **spletno stran šole**, na **E-učenje**, na **interaktivne vaje**,

Matematika 6. – 9 razred. V kvadratu GEOMETRIJA, klikni na **Geometrijska telesa**. Klikni na **Geometrijska telesa** (Gradivo vsebuje razlago in naloge). Klikni na **ZAČETEK**, nato na **PRIZME**.

S puščico spodaj na sredini klikaš vse do Veliko uspeha pri reševanju nalog. Natančno si preberi zapisano in si oglej slike.

(Formule za površino in prostornino prizme so zapisane drugače, kot smo jih pisali mi. Pri pouku smo **O** in **pl** računali posebej, na spletni strani sta **O** in **pl** vstavljeni v formulo za površino in prostornino.)

Nauči se:

PRIZMA

$$P = 2O + pl; \quad V = O \cdot v$$

$$pl = o \cdot v$$

O – ploščina osnovne ploskve
pl - plašč prizme
v – višina prizme (tudi stranski rob)
o – obseg osnovne ploskve

PIRAMIDA

$$P = O + pl \quad V = \frac{O \cdot v}{3}$$

$$pl = n \cdot \frac{a \cdot v_1}{2}$$

O – ploščina osnovne ploskve
pl - plašč prizme
v – višina piramide
*v*₁ – višina stranske ploskve
n – število enakokrakih trikotnikov v plašču

skupni obrazci za obe geometrijski telesi

- pravilna štiristrana prizma, piramida $O = a^2$ (ploščina kvadrata)
- pravilna tristrana prizma, piramida $O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$ (ploščina enakostraničnega trikotnika)
- pravilna šeststrana prizma, piramida $O = 6 \cdot \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$ (ploščina pravilnega šestkotnika)

Naloge so po barvah razdeljene na tri sklope:

- modra barva: (lahke naloge) rešujejo vsi učenci
- zelena barva: rešujejo vsi učenci, razen tistih, ki imajo pri matematiki težave (z veliko truda imajo oceno zadostno)
- rdeča barva: učenec bi imel rad odlično znanje

1. Osnovna ploskev pravilne tristrane prizme meri 50 cm^2 , plašč pa je trikrat večji od osnovne ploskve. Izračunaj površino prizme.

2. Izračunaj površino pravilne štiristrane piramide, če meri osnovni rob 4 cm, višina stranske ploskve (v_1) pa 6 cm.

3. Ploščina plašča pravilne šeststrane prizme je 2232 dm^2 , višina prizme meri 31 dm. Izračunaj površino in prostornino te prizme. (nariši mrežo prizme).

4. Višina pokončne tristrane prizme je 6 cm, ploščine stranskih ploskev pa merijo 48 cm^2 , 90 cm^2 in 102 cm^2 . Osnovna ploskev je pravokotni trikotnik. Izračunaj površino in prostornino te prizme.

2. ura: Piramida, prizma, reševanje besedilnih nalog

Naloge so po barvah razdeljene na tri sklope:

- modra barva: (lahke naloge) rešujejo vsi učenci
- zelena barva: rešujejo vsi učenci, razen tistih, ki imajo pri matematiki težave (z veliko truda imajo oceno zadostno)
- rdeča barva: učenec bi imel rad odlično znanje

Rešuješ naloge v učbeniku str 177:

- naloga 2, naloga 3 a, b ,c, d naloga 4 a, b in naloga 5 a
- naloga 2, naloga 3 a, b ,c, č, d naloga 4 a, b in naloga 5 a, b
- naloga 2, naloga 3 a, b ,c, č, d naloga 4 a, b in naloga 5 a, b, c, č

Naloge rešuj po naslednjih korakih:

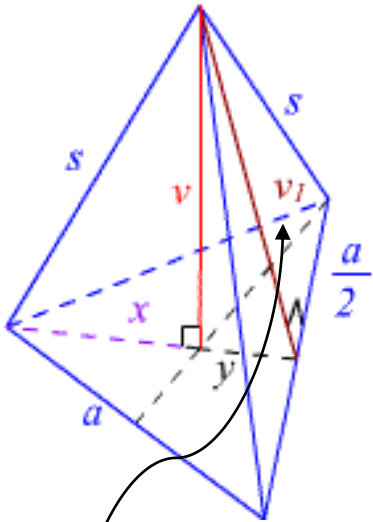
1. prepisi podatke ; 2. nariši skico; 3. zapiši obrazec ; 4. vstavi podatke;
5. rešuj račune, oziroma enačbe

3. ura

Pravilna tristrana piramida

Prepis v zvezek:

Tristrana piramida ima 4 oglišča, 6 robov (3 osnovne in 3 stranske) in 4 mejne ploskve (eno osnovno ploskev in tri stranske)

Pravilna tristrana piramida ima za osnovno ploskev enakostranični trikotnik, zato se ploščina osnovne

ploskve izračuna po obrazcu $O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$.

s - stranski rob

a - osnovni rob

v – višina piramide

v_1 – višina stranske ploskve

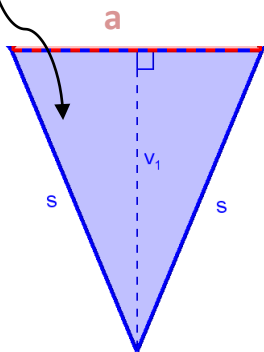
x - polmer očrtane krožnice enakostraničnega trikotnika (na listu z obrazci je označeno R)

Y - polmer včrtane krožnice enakostraničnega trikotnika (na listu z obrazci je označeno r)

pitagorov izrek:

$$s^2 = v_1^2 + \left(\frac{a}{2}\right)^2$$

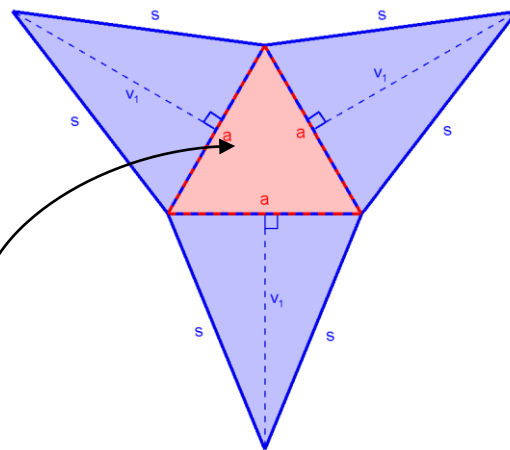
ena stranska ploskev

Stranska ploskev je enakokraki trikotnik.

Ima eno osnovno ploskev in tri stranske ploskve, ki predstavljajo plašč piramide.

Mreža pravilne tristrane piramide:

Obrazec za plašč:

$$pl = 3 \cdot \frac{a \cdot v_1}{2}$$

obrazec za površino piramide: $P = O + pl$

obrazec za prostornino piramide: $V = \frac{O \cdot v}{3}$

Naloge:**1. naloga vsi učenci: ZN2/ str 130/ nal 25 (v rezultatu naj bo $\sqrt{3}$)****Preglej rešitve na spletni strani M. Češnjevar**

1. najprej poskusi rešiti samostojno.
2. Če ne gre, si pomagaj z naslednjim namigom:
  - a) zapiši obrazec $O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$, vstavi podatke in izračunaj.
  - b) zapiši obrazec $pl = 3 \cdot \frac{a \cdot v_1}{2}$, vstavi podatke in izračunaj.
  - c) zapiši obrazec $P = O + pl$, vstavi podatke in izračunaj.

2. naloga: vsi učenci (razen učencev s težavami):

ZN2/ str 130/ nal 26 (v rezultatu naj bo $\sqrt{3}$). Nariši mrežo prizme, da boš »prebral« kako zapisati pitagorov izrek

Preglej rešitve na spletni strani M. Češnjevar

1. najprej poskusi rešiti samostojno.
2. Če ne gre, si pomagaj z naslednjim namigom:
  - a) zapiši obrazec $O = \frac{a^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$, vstavi podatke in izračunaj.
  - b) zapiši obrazec $pl = 3 \cdot \frac{a \cdot v_1}{2}$
  - c) izračunamo v_1 po pitagorovem izreku $v_1^2 = s^2 - (\frac{a}{2})^2$, vstavi podatke in izračunaj
  - č) zapiši obrazec $pl = 3 \cdot \frac{a \cdot v_1}{2}$, vstavi podatke in izračunaj
  - d) zapiši obrazec $P = O + pl$, vstavi podatke in izračunaj

4. ura Pravilna tristrana piramida, utrjevanje

Dobro preberi besedilo, prepisi podatke, rešuj nalogo. Če v nalogi potrebujemo zapisati pitagorov izrek za izračun neznanega podatka rišemo skico. Če v nalogi ni omenjena višina piramide, se pitagorovi izreki »preberejo« tudi iz mreže piramide, zato v takih primerih rišemo mrežo piramide.

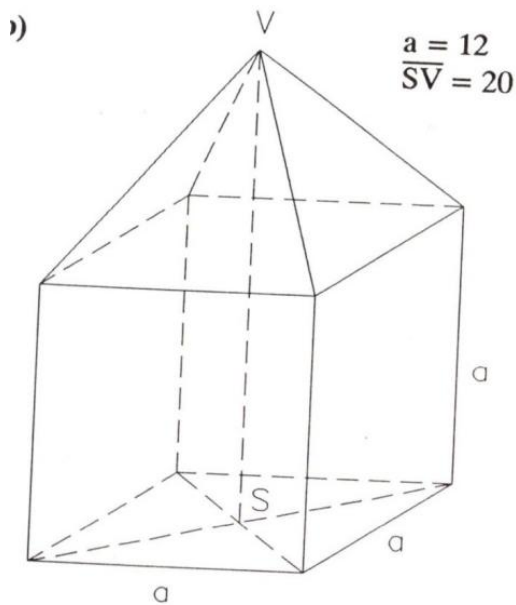
Modra _vsi

Zelena _vsi (razen učenci s težavami pri matematiki)

- **ZN2/ str 137/ nal 2 a, b, in ZN2 str 142/ nal 31**
(v rezultatu naj bo $\sqrt{3}$, če je piramida 3-strana)
- **ZN2/ str 137/ nal 2 a, b, in ZN2 str 142/ nal 31 in še ZN2/str 130/ nal 27**
(v rezultatu naj bo $\sqrt{3}$, če je piramida 3-strana)

- **Izračunaj površino in prostornino geometrijskega telesa, ki ga vidiš na spodnji sliki.**

Najprej poskusi rešiti nalogo samostojno. Če ne bo šlo imaš spodaj na listu namig za reševanje. Rešitev in postopek reševanja naloge je na spletni strani M. Češnjevar

namig:

1. Telo je sestavljeno iz kocke in kvadra. Vendar ploskev, kjer se telesi stikata ni del tega telesa (»hiše«).
2. Višino piramide dobimo, če od $|SV| = 20$ cm odštejemo rob kocke a .
 $20 - 12 = 8$ cm (višina piramide)

